

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE INTEGRITATE
A REPUBLICII MOLDOVA**

**НАЦИОНАЛЬНЫЙ ОРГАН ПО НЕПОДКУПНОСТИ
РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА**

INSPECTORATUL DE INTEGRITATE

MD-2005, mun. Chișinău, str. Mitropolit Gavriil Bănulescu-Bodoni, 26
Tel.(373 22) 820 601, fax (373 22) 820 602, www.ani.md, e-mail: info@ani.md

**ACT DE CONSTATARE
nr. 135/16**

mun. Chișinău

23.03.2022

Ciobotaru Cristina, inspector de integritate superior în cadrul Inspectoratului de integritate al Autorității Naționale de Integritate, examinînd materialele dosarului de control privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, inițiat în privința dlui Rața Valeriu, primar al s. Bardar, raionul Ialoveni, în temeiul art. 35 din Legea nr. 132/2016 *cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*, a întocmit prezentul act de constatare, prin care,

A CONSTATAT:

La 09.04.2021, în conformitate cu prevederile art. 30 din Legea nr. 132/2016 *cu privire la Autoritatea Națională de Integritate*, inspectorului de integritate, Ciobotaru Cristina, i-a fost distribuită electronic aleatoriu prin intermediul sistemului informațional e-Integritate sesizarea nr. P-371/21 din 01.04.2021 care a stat la baza formării dosarului de control nr. 2020216009 în privința dlui Rața Valeriu, IDNP- [REDACTED], domiciliat în [REDACTED].

Potrivit sesizării și materialelor anexate, dl Rața Valeriu, primar al s. Bardar, raionul Ialoveni, fiind persoană de demnitate publică nu a declarat în termenul stabilit despre conflictul de interese manifestat prin semnarea dispozițiilor nr. 115 din 26.08.2020, nr. 180 din 21.12.2020 pentru acordarea premiilor unice în favoarea sa. Totodată, petiționarul a sesizat și faptul că în luna martie 2020, primarul s. Bardar, raionul Ialoveni ar fi încheiat un Contract de arendă a automobilului Renault Megane (sedan), n. î. [REDACTED], între dumnealui ca primar al s. Bardar, r. Ialoveni cu stăpînul mașinii care este ori tot el sau o rudă foarte apropiată, soră sau cumnat, pentru necesitățile Primăriei.

Inițial, inspectorul de integritate reține faptul că, atît la etapa repartizării sesizării, verificării prealabile, cît și în perioada acumulării materialelor probatorii aferent dosarului de control, au fost aplicate prevederile Legii nr. 132/2016 *cu privire la Autoritatea Națională de Integritate* și Legii nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale în vigoare pînă la operarea modificărilor prin Legea nr. 130/2021 (în vigoare din 29.10.2021) pentru modificarea unor acte normative. Or, acțiunea în timp a actului normativ este reglementată expres în conținutul art. 73 al Legii nr. 100/2017 *cu privire la actele normative*.

Conform cerințelor art. 31 alin. (1) din Legea nr. 132/2016 *cu privire la Autoritatea Națională de Integritate (versiunea în vigoare pînă la modificarea Legii nr. 132/2016 prin Legea pentru moficiarea unor acte normative nr. 130/2021 (în vigoare din 29.10.2021))* și art. 75, alin. (1) din Codul Administrativ al Republicii Moldova, inspectorul de integritate, în termen de 15 zile de la data repartizării sesizărilor, a efectuat verificarea prealabilă a sesizării, întru stabilirea respectării condițiilor de formă și conținut a sesizării și existența bănuielii rezonabile privind încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese.

La etapa verificării prealabile, informația publică pe pagina oficială a Comisiei Electorale Centrale atestă că dl Rața Valeriu a fost ales primar al s. Bardar, raionul Ialoveni în urma Alegerilor locale generale din 2019.

Luînd act de de aspectele semnalate de petent, de calitatea de subiect al declarării și de obligația funcționarului de demnitate publică Rața Valeriu de a respecta regimul juridic al conflictelor de interese, inspectorul de integritate a stabilit prezența bănuielii rezonabile de încălcarea a regimului juridic al conflictelor de interese de către primarul s. Bardar, raionul Ialoveni.

Urmare procedurii de verificare prealabilă a sesizării, în temeiul art. 19, lit. b), art. 28, alin. (1), art. 31 și art. 37, alin. (2) din Legea 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, a fost întocmit procesul-verbal nr. 251/16 din 20.04.2021 prin care s-a dispus inițierea controlului privind eventuala încălcare a regimului juridic al conflictelor de interese de către dl Rața Valeriu, primar al s. Bardar, raionul Ialoveni.

Prin scrisoarea nr. 04-16/2057 din 26.04.2021, care conform avizului de recepție nr. DS8001605263AS a fost recepționată la 29.04.2021, dl Rața Valeriu a fost informat despre inițierea în privința sa a controlului privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese și despre drepturile prevăzute la art. 33 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate.

La data de 11.05.2021, dl Rața Valeriu a beneficiat de drepturile sale prevăzute la art. 33 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate și a făcut cunoștință cu materialele dosarului.

În ordinea art. 85, alin. (3) și art. 87, alin. (1) din Codul Administrativ al Republicii Moldova, autoritatea publică trebuie să stabilească din oficiu aspectele de fapt ale cazului care face obiectul procedurii, fără a se limita la dovezile și afirmațiile participanților, conducându-se de probele pe care le consideră necesare, conform dreptului discreționar, pentru investigarea stării de fapt.

Astfel, sub aspect procedural, temeiul art. 20, alin. (1), art. 32 alin. (3)-(5) și art. 37 alin. (2) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, pentru realizarea atribuțiilor de control și în vederea acumulării materialului relevant, au fost solicitate informații și documente de la entități publice și private înregistrate pe teritoriul Republicii Moldova, precum și accesate registre informaționale de stat, anexate la dosarul de control. Totodată, pentru realizarea controlului a fost consultat cadrul legal general și special aplicabil statutului funcției și perioadei supuse controlului.

Materialele Comisiei Electorale Centrale denotă că dl Rața Valeriu deține în prezent mandatul de Primar al s. Bardar, raionul Ialoveni, fiind ales în această calitate în cadrul alegerilor locale generale din 20.10.2019, iar mandatul i-a fost validat prin hotărîrea Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni din 07.11.2019 (nr. dosarului nr. 3-181/2019).

Prin urmare, dl Rața Valeriu deține calitatea de subiect conform art. 3, alin. (1), lit. a) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, fiind persoană cu funcție de demnitate publică a cărei se aplică prevederile Legii nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, ale Legii nr. 436/2006 privind administrația publică locală și ale Legii nr. 768/2000 privind statutul alesului local.

Totodată, în virtutea statutului de persoană cu funcție de demnitate publică, primarul Rața Valeriu a avut obligația să respecte întocmai regimul juridic al conflictelor de interese, cerință imperativă prevăzută la art. 11, alin. (2) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale.

În corespundere cu prevederile art. 2 din Legea nr. 133/2016 cu privire la declararea averii și a intereselor personale, prezintă următoarele noțiuni pertinente cazului:

conflict de interese – situația în care subiectul declarării are un interes personal ce influențează, sau ar putea influența exercitarea imparțială și obiectivă a obligațiilor și responsabilităților ce îi revin potrivit legii;

interes personal – orice interes material sau nematerial al subiectului declarării ce rezultă din activitățile sale în calitate de persoană privată, din relațiile sale cu persoane apropiate sau cu persoane juridice și alți agenți economici, indiferent de tipul de proprietate, din relațiile sau

afiliațiile sale cu organizații necomerciale, inclusiv cu partidele politice și cu organizațiile internaționale;

persoană apropiată – soțul/soția, copilul, concubinul/concubina subiectului declarării, persoana aflată la întreținerea subiectului declarării, de asemenea persoana înrudită prin sînge sau prin adopție cu subiectului declarării (părinte, frate/soră, bunic/bunică, nepot/nepoată, unchi/mătușă) și persoana înrudită prin afinitate cu subiectul declarării (cumnat/cumnată, socru/soacră, ginere/noră).

Din materialele prezentate de Agenția Servicii Publice rezultă că, potrivit conținutului actelor de stare civilă (anexate la dosarul de control), cet. Rața Valeriu (IDNP [REDACTED]) față de cet. [REDACTED] (IDNP [REDACTED]), este cumnat.

Urmînd consecutivitatea logică a expunerii, în baza materialelor acumulate la dosarul de control, se atestă că [REDACTED] (cumnat) întrunește calitatea de persoană apropiată care determină interesul personal al dlui Rața Valeriu.

Din materialele prezentate de Primăria s. Bardar, raionul Ialoveni, rezultă că în perioada 02.03.2020-20.04.2021 (*data inițierii controlului*), primarul s. Bardar, raionul Ialoveni a încheiat direct acte juridice cu persoana apropiată, [REDACTED] (cumnat), după cum urmează:

- Contract de comodat nr. 1 din 02.03.2020;
- Acord adițional f/n din 30.12.2020 la contractul de comodat nr. 01 din 02.03.2020.

Potrivit art. 12, alin. (3) din Legea nr. 133/2016 *privind declararea averii și a intereselor personale*, conflictul de interese real apare în cazul în care subiectul declarării este chemat să rezolve o cerere/un demers, să emită un act administrativ, să încheie direct sau prin intermediul unei persoane terțe un act juridic, să ia o decizie sau să participe la luarea unei decizii în care are interese personale sau care vizează persoane ce îi sînt apropiate, persoanele fizice și juridice cu care are relații cu caracter patrimonial și care influențează sau pot influența exercitarea imparțială și obiectivă a mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică.

În condițiile art. 12, alin. (7) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, dl Rața Valeriu a avut obligația să informeze Autoritatea Națională de Integritate, despre conflictele de interese în care se află, imediat, dar nu mai tîrziu de 3 zile de la data constatării, în baza unei declarații scrise în care să conțină date despre natura conflictului de interese și despre modul în care acesta influențează sau poate influența exercitarea imparțială și obiectivă a funcției.

Iar conform cerințelor art. 14, alin. (2)-(4) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, dl Rața Valeriu a avut obligația de a soluționa conflictele de interese prin abținere de la rezolvarea cererii/demersului, de la emiterea/adoptarea actului administrativ, de la încheierea actului juridic, de la participarea la luarea unei decizii sau luarea deciziei/votare, informînd toate părțile vizate de decizia respectivă în privința măsurilor luate pentru a proteja corectitudinea procesului de luare a deciziilor, în scopul neadmiterii conflictelor de interese consumate.

Conform informațiilor din Registrul declarațiilor cu privire la conflictele de interese ținut de Autoritatea Națională de Integritate, în perioada 02.03.2020-30.12.2020, nu a fost înregistrat nici o declarație de conflict de interese din partea dlui Rața Valeriu, primar al s. Bardar, raionul Ialoveni.

În aceste circumstanțe rezultă că, contrar normelor sus citate, dl Rața Valeriu nu a declarat conflictele de interese în care s-a aflat în perioada 02.03.2020-30.12.2020 și nu s-a abținut de la încheierea directă a actelor juridice cu persoana apropiată [REDACTED] (cumnat), a contractului de comodat nr. 1 din 02.03.2020 și acordul adițional f/n din 30.12.2020 la contractul de comodat nr. 1 din 02.03.2020.

Potrivit art. 12, alin. (10) din Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale, conflictul de interese consumat reprezintă fapta subiectului declarării de rezolvare a unei cereri/unui demers, de emitere a unui act administrativ, de încheiere directă sau prin intermediul unei persoane terțe a unui act juridic, de luare sau de participare la luarea unei decizii în exercitarea mandatului, a funcției publice sau de demnitate publică cu încălcarea prevederilor declarare și soluționare a conflictelor de interese.

Din cele menționate, rezultă admiterea de către primarul Rața Valeriu, conflicte de interese consumate, prin luare decizii și încheierea directă a actelor juridice cu persoana apropiată, ██████ (cumnat), fără a declara și soluționa conflictele apărute în perioada 02.03.2020-30.12.2020, în termenul și modul stabilit de lege.

Cu referire la Dispoziția nr. 115 din 26.08.2020 cu privire la premii unice cu prilejul sărbătorilor naționale Ziua Independenței și 31 august- sărbătoarea „Limba noastră” acordate personalului primăriei s. Bardar și Dispoziția nr. 180 din 21.12.2020 cu privire la premii unice cu prilejul sosirii Noului An 2021 și a săbătorilor nelucrătoare din ajun acordate angajaților primăriei s. Baradr, ambele emise de dl Rața Valeriu, primar al s. Bardar, inspectorul de integritate a stabilit că acțiunile/faptele primarului s. Bardar, dl. Rața Valeriu, s-au încadrat în limitele prevăzute de lege.

Astfel, s-a ținut cont de cadrul normativ care reglementează raporturile de muncă și drepturile prevăzute în acest sens și anume, art. 10 alin. (2) lit.h) din Codul Muncii al Republicii Moldova, care statuează că *angajatorul este obligat să plătească integral salariul în termenele stabilite de prezentul cod, de contractul colectiv de muncă și de contractele individuale de muncă*” și art. 10 alin.(2) lit. r) al Codul Muncii care reconfirmă obligația angajatorului, în speță a persoanei supuse controlului dl.Valeriu Rața și anume, *angajatorul este obligat să îndeplinească alte obligații stabilite de prezentul cod, de alte acte normative, de convențiile colective, de contractul colectiv și de cel individual de muncă*”.

Subsecvent, au fost luate în calcul dispozițiile Contractului colectiv de muncă nr. 16 încheiat între membrii colectivului de muncă și administrația primăriei satului Bardar la adunarea generală a colectivului primăriei din 09.02.2018 pe perioada anilor 2018-2022. Astfel, punctul 6.12 prevede că la salariații beneficiază de premii cu ocazia zilelor de sărbătoare nelucrătoare.

Totodată, în temeiul Deciziei Consiliului sătesc Bardar, raionul Ialoveni nr. 8/4-11 din 18.12.2020 cu privire la examinarea cererilor și demersurilor persoanelor fizice și juridice, prin care s-a decis acordarea premiilor unice primarului și viceprimarului s. Bardar, în mărime de 50 % din salariu de bază, a fost emisă Dispoziția nr. 180 din 21.12.2020 cu privire la premii unice.

Prin prisma art. 1 al Codului Muncii, primarul în cadrul autorității publice locale deține funcția de angajator și salariat. Art. 10 alin. (1) lit.c) și art. 137 al aceluiași Cod prevăd că angajatorul are dreptul să stimuleze salariații pentru munca eficientă și conștiincioasă și este în drept să stabilească diferite sisteme de premiere, de adaosuri și sporuri la salariul de bază, alte plăți de stimulare după consultarea reprezentanților salariaților. Potrivit art. 160 din Codul Muncii angajatorul este în drept să majoreze sporurile, adaosurile și recompensele prevăzute la art.138, 156, 157, 158 în raport cu nivelul lor minim stabilit de legislația în vigoare, precum și să stabilească alte plăți cu caracter de stimulare și compensare în limitele mijloacelor proprii (alocate), prevăzute pentru aceste scopuri în contractul colectiv de muncă, într-un alt act normativ la nivel de unitate sau în devizul de cheltuieli pentru întreținerea unității finanțate din buget. Reieșind din normele reglementat mai sus raportate la art. 165¹ al Codului Muncii și pct. 6.12 al Contractului colectiv de muncă al Primăriei satului Bardar pe anii 2018-2022, înregistrat la Inspekția pentru protecția muncii din raionul Ialoveni cu nr.16 din 09.02.2018, primarul are dreptul de a beneficia de ajutor material ca și orice salariat din fondul stabilit pentru aceste scopuri/fondul de salarizare”.

În ordinea art. 35 alin. (1) și art. 37 alin. (4) din Legea nr. 132/2016, în cadrul procedurii de control privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, inspectorul de integritate are obligația de a invita persoana supusă controlului să-și prezinte punctul de vedere.

Prin invitația nr. 04-16/1226 din 14.03.2020, dlui Rața Valeriu, i-a fost solicitat să prezinte punctul de vedere și explicații privind măsurile întreprinse întru respectarea regimului juridic al conflictelor de interese.

Dl Rața Valeriu a prezentat la data de 23.03.2022, sub nr. de intrare 2189, punctul de vedere și explicații prin care invocă următoarele:

Punctul de vedere al persoanei supuse controlului.

„La solicitarea Inspectoratului de Integritate al ANI nr.04-16/1226 din 04.03.2022, de a prezenta punctul de vedere privind „faptelor în exercitarea mandatului de primar al s. Bardar, r.

Ialoveni, în situația de semnanre/încheire directă a actelor juridice care vizează persoana apropiată (cumnat) dl. [REDACTAT]”, vin cu următoarele explicații:

Imediat după obținerea mandatului de primar am sesizat că în cadrul primăriei nu este un autoturism al primăriei pentru deplasarea aparatului primăriei cu excepția unui microbus mare și învechit la modul direct.

Avînd în vedere faptul că activitatea primarului și al vice-primarului dar și a altor angajați ai primăriei ține nemijlocit de ieșirile în teritoriu existența unui autoturism este una imperioasă.

Astfel, eu intenționez să utilizez autoturismul personal dar contabilitatea primăriei sat. Bardar mi-a comunica că nu va putea „casa” adică plasa la cheltuieli motorina alocată de Consiliul Local Bardar deoarece autoturismul nu va fi în posesia Primăriei

Astfel, am cautat să indentific alte oportunități dar nimeni din cadrul aparatului primăriei și în genere din sat. Bardar nu sa oferit a acorda autoturismul său în comodat primăriei fapt care este și normal.

În asemenea situație eu lam rugat pe cumnatul meu [REDACTAT] să-mi ofere cu tittlu gratuit autoturismul său ca să pot beneficia de motorina alocată prin Decizia Consiliului or, deja de 3-4 luni nu puteam să-mi exercit atribuțiile corespunzător fiind în imposibilitate de a mă deplasa.

Astfel, la 02.03.2020 la 3 luni de la validarea mandatului de primar am semant contractul de comodat cu dl [REDACTAT].

Consider că prin semnarea contractului de Comodat nu sau încălcat nici un drept al administrației publice locale deoarece conform, pct. 5.4. din contract toate reparațiile la autoturism au fost puse în sarcina proprietarului adică a dl. [REDACTAT] și nu a primăriei.

Potrivit capitolului 8 al contractului, primăria sat. Bardar trebie doar să alimenteze autoturismul și să suporte cheltuieli de asigurarea pe cînd în cap.9 este indicat că autoturismul este deja asigurat cu polița de asigurarea obligatorie.

Atragem atenția dvs. Doamnă Inspector că contractul este unul exclusiv cu titlu gratuit în interesele primăriei Bardar, adică primăria Bardar nu a suportat nici o cheltuială suplimentară dacă ar fi deținut în proprietate un atare autoturism!!

Mai mult decît atît primăria a economisit bani prin folosirea acestui autoturism în care nu a investit absolut nici un ban pentru deservirea acestuia, și respectiv uzura autoturismului nu a fost pusă în sarcina Primăriei.

Stimată doamnă Inspector, atraga atenția dvs. asupra faptului că contractul de comodat sa semant la doar 3 luni de la validarea mandatului meu de primar care este primul mandat de acest fel. Respectiv dacă să fiu sincer cu dvs. nici nu cunoașteam că semnarea unui contract de comodat pentru autoturism care este în favoarea Primăriei tebuie declarat la ANI avînd în vedere că primăria nu a suportat nici o cheltuială suplimentară pentru acest autoturism dar l-a utilizat și folosit pentru interesele localității în mod gratuit.

Din păcate funcționari mai vechi din primărie nu m-au informat despre faptul că semnarea unui contract care deși este în interesul primăriei trebuie raportat.

Dar reiterez că Primăria sat. Bardar nu a avut nici nu era în calcul să aibă sau să suporte carea prejudicii în legătură cu semnarea contractului de comodat respectiv nu am fost în prezenta unui conflict de interese atît timp cît APL a avut de cîștigat și nicicum nu putea să fie prejudiciată sub nici o formă. ”

Raportate la cadrul legal pertinent cazului și materialului probatoriu disponibil controlului, inspectorul de integritate constată că argumentele invocate de subiectul controlului, nu explică și nu justifică inacțiunile sale de respectare a regimului juridic al conflictelor de interese. Totodată, necunoașterea și neaplicarea conformă a legii nu exonerează subiectul controlului de răspundere, în contextul în care acesta a avut obligația cunoașterii actelor normative aplicabile funcției deținute, informația fiind accesibilă urmare publicării acestora în corespundere cu art. 56 alin. (4) din Legea cu privire la actele normative (anterior Legea cu privire la actele legislative), în Registrul de stat al actelor juridice, precum și în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Iar, în sensul principiului *nemo legem ignorare censetur*, legea este opozabilă *erga omnes* și se aplică ca atare, chiar dacă la momentul săvîrșirii unei fapte ce intră sub incidența ei, legea a fost ignorată volitiv sau din eroare.

În contextul celor expuse supra, se reține că, dl Rața Valeriu fiind subiect al declarării averii și intereselor personale, avea obligația să respecte principiile generale de evitare a conflictelor de interese prevăzute la art. 11 din Legea nr. 133/2016, prin servirea interesului public cu imparțialitate și obiectivitate, prin asigurarea transparenței și a controlului public al activității, prin responsabilitatea individuală și exemplul personal.

Potrivit art. 10 alin. (1) din Legea nr. 768/2000 privind statutul alesului local, primarul este dator să fie demn de încrederea alegătorilor, să contribuie prin exemplu personal la consolidarea autorității administrației publice locale pe care o reprezintă, onorarea obligațiilor civice, asigurarea ordinii publice și la respectarea legislației.

Subsecvent, raportând situația examinată la materialul probatoriu administrat și prin prisma cadrului legal pertinent, inspectorul de integritate conchide încălcarea de către Rața Valeriu a prevederilor art.12 alin.(5)-(7) din Legea nr.133/2016, în cazul în care, deținând calitatea de subiect al declarării, fiind în exercițiul funcției de primar al s. Bardar, raionul Ialoveni și având în același timp interes personal rezultat din relația cu persoana apropiată [REDACTED], (cumnat) nu a informat în termen și modul stabilit de lege despre conflictele de interese apărute la data de 02.03.2020, 30.12.2020, continuând să acționeze contrar legii, prin încheierea directă a contractului de comodat nr. 01 din 02.03.2020 și a acordului adițional f/n din 30.12.2020 la contractul de comodat nr. 1 din 02.03.2020.

Concluzii și decizii.

Generalizând rezultatele controlului prin prisma cadrului legal pertinent, conducându-se de principiile concludenței, utilității și veridicității și aplicând propria convingere în examinarea sub toate aspectele și în mod obiectiv materialul probatoriu disponibil în raport cu presupusele încălcări invocate la etapa inițierii controlului, inspectorul de integritate conchide încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese de către dl Rața Valeriu, exprimată prin:

- ✓ nedeclararea în modul stabilit de art.12 alin. (7) din Legea nr.133/2016 *privind declararea averii și a intereselor personale*, conflictele de interese în care s-a aflat în perioada 02.03.2020-30.12.2020, în cazul în care, deținând calitatea de subiect al controlului, funcția/mandatul de primar al s. Bardar, raionul Ialoveni și având interes personal rezultat din relația cu persoana apropiată (cumnat), a fost chemată să ia decizii și să semneze/încheie în privința acestuia 2 acte juridice, influențând în acest mod exercitarea imparțială și obiectivă a atribuțiilor de serviciu.
- ✓ nesoluționarea în modul stabilit de art. 14 alin. (3) din Legea nr.133/2016 *privind declararea averii și a intereselor personale*, conflictele de interese în care s-a aflat în perioada 02.03.2020-30.12.2020, în cazul în care, deținând calitatea de subiect al controlului, exercitând funcția/mandatul de primar al s. Bardar, raionul Ialoveni și având interes personal rezultat din relația cu persoana apropiată (cumnat), a fost chemată să ia decizii și să semneze/încheie în privința acestuia 2 acte juridice, influențând în acest mod exercitarea imparțială și obiectivă a atribuțiilor de serviciu.
- ✓ admiterea conflictelor de interese consumate în cazul în care, deținând calitatea de subiect al declarării, fiind în exercițiul funcției și având interes personal rezultat din relația cu persoana apropiată (cumnat), a fost chemat să ia decizii și să semneze/încheie în privința acestuia 2 acte juridice, cu încălcarea dispozițiilor legale de declarare și soluționare conformă a conflictelor de interese.

Potrivit art. 23, alin. (4) din Legea nr. 133/2016, fapta subiectului declarării în privința căruia s-a constatat că acesta a soluționat o cerere/un demers, a emis sau a adoptat un act administrativ, a încheiat, direct sau prin intermediul unei persoane terțe, un act juridic, a luat o decizie sau a participat la luarea unei decizii cu încălcarea dispozițiilor legale privind conflictul de interese constituie temei pentru tragere la răspundere contravențională, penală și/sau, după caz, pentru revocarea, destituirea sau încetarea mandatului, a raporturilor de muncă ori de serviciu ale subiectului în cauză.

Complementar, art. 15, alin. (1) din Legea nr. 133/2016 prevede că actele administrative emise/adoptate sau actele juridice încheiate personal sau prin intermediul unei persoane terțe într-

o situație de conflict de interese real sînt lovite de nulitate absolută, cu excepția cazului în care anularea acestora ar aduce daune interesului public.

Sub aspect procedural, conform dispozițiilor art. 39 alin. (1) din Legea nr. 132/2016, În cazul în care se constată nedeclararea sau nesoluționarea unui conflict de interese, inspectorul de integritate încheie un proces-verbal cu privire la contravenție și aplică sancțiunea contravențională, după caz, emite un act de constatare în care solicită încetarea mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu ale subiectului declarării și aplică pentru acesta interdicția de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică.

Totodată, inspectorul de integritate reține noile prevederi statuate la art. 39, alin. (2) din Legea nr. 132/2016, condiționează inspectorul de integritate în dispunerea măsurilor de încetare a mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu ale subiectului declarării în funcție de gradul de vinovăție al subiectului declarării, de natura abaterii, de numărul și durata abaterilor, de comiterea unor abateri similare anterior, de prejudiciul adus interesului public și de funcția publică deținută.

La aprecierea faptului dacă sunt aduse daune interesului public se va ține cont în principal de caracterul sistematic sau unitar al abaterii, de numărul de persoane afectate, de mărimea prejudiciului material cauzat, de consecințele abaterii la nivel local, național sau internațional, de afectarea reputației autorității/instituției publice sau a bunei funcționări a acesteia, precum și de alte circumstanțe care ar afecta interesul public.

La caz, informațiile disponibile despre activitatea de control a Autorității Naționale de Integritate, denotă că subiectul controlului este la a doua verificare pe aspectul regimului juridic al conflictelor de interese, însă în cazul primei verificări nu a fost constatată încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese, iar în ce privește natura abaterilor, inspectorul conchide că acestea vizează decizii luate de subiectul controlului în circumstanțe deosebite, în exercitarea cu precădere a obligațiilor de serviciu și atribuțiilor funcționale, care nu conduc la concluzia că ar fi prejudiciat interesul public sau afectate interesele altor persoane fizice și juridice.

În această ordine de idei, inspectorul de integritate consideră distonantă aplicarea în privința subiectului controlului a măsurii de încetare a mandatului, a măsurii de aplicare interdicție în ocupare funcție publică, precum și adresare instanței de judecată cereri de constatare nule cele 2 acte juridice care au fost încheiate de către subiectul controlului cu încălcarea dispozițiilor privind conflictele de interese.

În baza celor expuse, exercitând dreptul discreționar în conformitate cu prevederile art. 19 lit. b), art. 35-38 și art. 39 din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, inspectorul de integritate,

DECIDE:

1. Se constată încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese de către dl Rața Valeriu, primar al s. Bardar, raionul Ialoveni, a încălcat regimul juridic al conflictelor de interese exprimată prin nedeclarare și nesoluționare conformă a conflictelor de interese reale apărute în perioada 02.03.2020-30.12.2020 .
2. Se atenționează dl Rața Valeriu despre obligativitatea respectării regimului juridic al conflictelor de interese.
3. Se aduce la cunoștința dlui Rața Valeriu prezentul Act de constatare și se comunică despre dreptul de a-l contesta în termen de 30 zile de la emitere, nemijlocit la Curtea de Apel Chișinău (MD-2043, mun. Chișinău, str. Teilor nr. 4).

Inspector de integritate superior

Cristina CIUBOTARU